

Natuurwaardenonderzoek Loovelderweg 1 Rekken

Colofon

Natuurwaardenonderzoek (quickscan)
Loovelderweg 1, Rekken (gemeente Berkelland)

Uitgevoerd door:
Centrum Plattelandsontwikkeling Oost

Opdrachtgever:
LTO Noord advies

Objectgegevens:
Ligging plangebied; Rekken, gemeente Berkelland
Provincie Gelderland
Atlasblok: 34-46-33
Amersfoortcoördinaten: 247.9 - 457.7

November 2010

Correspondentieadres :
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten
✉ info@cpoweb.nl

Samenvatting

Aan de Loovelderweg 1 in Rekken worden drie stallen gesloopt om plaats te maken voor de bouw van twee vrijstaande woningen. Om deze bouwplannen uit te voeren is een herziening van het bestemmingsplan noodzakelijk. Om te kunnen bepalen of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening wordt onder andere onderzocht of de ontwikkeling mogelijk is binnen de wettelijke kaders van de Flora- en Faunawet (verder Ff-wet genoemd). Hiervoor is een onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde plant- en diersoorten in het plangebied. Deze rapportage vormt de verslaglegging van dat onderzoek.

Het plangebied ligt in het buitengebied van Rekken, gemeente Berkelland. Het plangebied bestaat uit een gedeelte van een agrarisch erf. In het plangebied staan twee forse varkensstallen en een kleinere varkensstal. Rondom deze stallen zijn (laagstam) walnotenbomen, hazelaars en mispels aangeplant. Ten noorden van het plangebied ligt een open water dat is ontstaan doordat er klei is afgegraven. Aan de oostzijde grenst het plangebied aan een redelijk oud loofbos.

Op basis van een bureauanalyse is besloten dat een eenmalig terreinbezoek in oktober voldoende bruikbare informatie kan opleveren voor het uitvoeren van een natuurwaardenonderzoek. Daartoe is het plangebied eenmaal bezocht op 28 oktober 2010 om vast te stellen welke biotopen en beschermde planten en dieren aanwezig zijn of zeer waarschijnlijk aanwezig zijn. Tevens is beoordeeld of specifiek vervolgonderzoek noodzakelijk wordt geacht. Voorafgaand aan het veldonderzoek is op basis van bureauonderzoek een analyse gemaakt van de potentiële biotopen en beschermde soorten.

Het plangebied is volledig onderzocht. Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde diersoorten en plantensoorten aangetroffen alsmede nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten. Specifiek is onderzoek verricht naar het voorkomen van vleermuizen in de houten stallen. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat er vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in de stallen.

In de directe omgeving liggen geen beschermde natuurmonumenten en Vogel- of Habitatrichtlijngebieden. Voorgenomen initiatief heeft derhalve geen nadelig effect op deze gebieden.

1. Inleiding

Aan de Loovelderweg 1 in Rekken worden drie stallen gesloopt om plaats te maken voor de bouw van twee vrijstaande woningen. Om deze bouwplannen uit te voeren is een herziening van het bestemmingsplan noodzakelijk. Om te kunnen bepalen of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening wordt onder andere onderzocht of de wenselijke ontwikkeling mogelijk is binnen de wettelijke kaders van de Ff-wet. Hiervoor is een onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde plan- en diersoorten in het plangebied. Deze rapportage vormt de verslaglegging van dat onderzoek.

In het kader van de Ff-wet dient er een toetsing plaats te vinden op het (mogelijk) voorkomen van beschermde planten- en diersoorten, alsmede nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten die door de realisatie van de voorgenomen activiteiten in de knel komen. Het plangebied is eenmaal bezocht op 28 november 2010 om vast te stellen of beschermde planten en dieren, nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten aanwezig zijn of dat deze zeer waarschijnlijk aanwezig zijn zodat vervolgonderzoek noodzakelijk is.

Naast soortbescherming is ook gekeken naar het effect dat voorgenomen initiatief heeft op beschermde natuurmonumenten, Natura2000-gebieden en Vogelrichtlijngebieden.

2. Situering van het plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Loovelderweg 1 in Rekken, gemeente Berkelland (provincie Gelderland).

Afbeelding 1. Globale ligging van het plangebied. Het plangebied wordt met de oranje cirkel aangeduid.

Afbeelding 2. Detailopname van het plangebied. Het onderzochte gebied wordt met de oranje contour aangeduid.

3. Beschrijving van het plangebied en de omgeving

Het plangebied ligt in het buitengebied van Rekken, gemeente Berkelland. Het ligt in het jonge heideontginninglandschap van Rekken op de overgang naar het Kampenlandschap. Dit jonge ontginningslandschap wordt gekenmerkt door lange rechte (ontginnings)wegen, relatief grote rechthoekige agrarische percelen en een fijnmazig afwateringsstelsel. Opgaande beplanting treffen we aan langs wegen in de vorm van laanbeplanting en in verspreid in het landschap liggende bossen.

Aan de noordzijde grenst het plangebied aan een open water, aan de oostzijde aan een oud loofbos, aan de westzijde aan het terrein van de justitiële inrichting Oldenkotte en aan de zuidzijde aan het agrarische cultuurlandschap.

Het plangebied bestaat uit een gedeelte van een agrarisch erf. Er staan twee houten- en een stenen varkensstal in het plangebied. Rondom de stallen zijn walnoten, hazelaars en mispels aangeplant.

In het plangebied kunnen de volgende ecotopen onderscheiden worden:

- Bebouwing; twee houten en een stenen varkensstal;
- Opgaande beplanting in de vorm van walnoot, hazelaar en mispel;
- Ruigte met grote brandnetel en opslag van wilg, vlier en berk

3.1 voorgenomen activiteiten

Op onderstaande afbeelding wordt de wenselijke uitbreiding verbeeld. Concreet bestaat de voorgenomen activiteit uit:

1. Volledig slopen van de bestaande bebouwing
2. Nieuwbouw van twee vrijstaande woningen

Afb. 3. Verbeelding van de nieuw te bouwen vrijstaande woningen in het plangebied.

4. Gebiedsbescherming

4.1. Natura-2000

Het plangebied ligt ca 3 km ten zuidwesten van het Natura 2000-gebied Haaksbergerveen. Sanering van het varkensbedrijf leidt tot een verminderen van ammoniakemissie. Dit heeft een positief effect op de instandhouding van dit beschermde natuurgebied en is vanuit dit oogpunt zeer wenselijk. De bouw van twee nieuwe woningen heeft geen negatief effect op dit gebied (Min. LNV 2010).

4.2 Beschermde natuurmonumenten

Er liggen in de directe omgeving van het plangebied geen beschermde natuurmonumenten. Het meest nabij gelegen beschermde natuurmonument in de Willink's Weust in Winterswijk-Ratum. Dit gebied ligt ca 18 km ten zuidoosten van het plangebied. Uitvoering van het voorgenomen initiatief heeft geen negatief effect op dit beschermde natuurmonument.

4.3 Wetlands-Wetlandconventie

Er liggen geen wetlands binnen 25 km van het plangebied. Uitvoering van het voorgenomen initiatief heeft geen negatief effect op beschermde wetlands.

5. Toelichting Flora en faunawet

5.1 Algemeen

De Flora- en faunawet regelt (onder andere) de bescherming van kwetsbare en bedreigde inheemse planten en diersoorten. Onder de algemene verbodsbepalingen (artikelen 8 t/m 18) worden handelingen verboden die kunnen leiden tot het vernielen van beschermde inheemse planten op hun groeiplaats en beschermde inheemse dieren in hun natuurlijke leefomgeving. Zo is het onder meer verboden om beschermde inheemse planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enige wijze van hun groeiplaats te verwijderen. Daarnaast is het verboden om inheemse beschermde diersoorten opzettelijk te verontrusten dan wel hun nesten, holen of andere voortplantingsplaatsen of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De Ff-wet biedt onder artikel 75 de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing van de in de artikelen 8 t/m 18 genoemde verbodsbepalingen. De genoemde vrijstellingen worden alleen verleend in zoverre er geen 'andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Om te bepalen of ontheffing kan worden gekregen moet aan verschillende voorwaarden worden voldaan:

- Er dient inzicht te bestaan in het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het projectgebied;
- Er dient inzicht te bestaan in de mate waarin de voorgenomen activiteiten dusdanig negatieve effecten hebben op soorten dat de 'gunstige staat van instandhouding' in het geding is.

Indien dit het geval zou zijn, dient aangegeven te worden welke mitigerende maatregelen getroffen worden om de negatieve effecten op de 'gunstige staat van instandhouding' te voorkomen. Indien de mogelijke negatieve effecten niet volledig gemitigeerd kunnen worden dient aangegeven te worden op welke wijze de effecten zullen worden gecompenseerd.

5.2 Toelichting Flora- en Faunawet, Wijzigingen artikel 75 (AMvB)

Sinds februari 2005 is een Algemene Maatregel van Bestuur van kracht worden, waarin wijzigingen inzake art.75 zijn opgenomen. De wijzigingen in deze AMvB betekenen een zekere verruiming van ontheffing en vrijstelling: niet in alle gevallen is een ontheffingsaanvraag meer nodig.

Globaal betekent dit het volgende:

Er zijn een drietal soortenlijsten waarvoor verschillende richtlijnen zijn. Deze zijn in toenemende mate van 'zwaarte':

tabel 1 : (soorten als egel, haas, bruine kikker, Zwanenbloem, Dotterbloem)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 1. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (lichte toets).

tabel 2 : (soorten als div. orchideeën, vogels)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 2, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde 'gedragscode'. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet zelf door aanvrager worden opgesteld en worden goedgekeurd door het ministerie van LNV. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (uitzondering bepaalde vogelsoorten: zie 3)

tabel 3 : (echte kritische soorten bijlage IV HR/VR)

Dit is de zwaarste categorie, waarbij ook voor beheer de vrijstelling beperkt is. Voor andere activiteiten is ontheffing nodig, waarbij een uitgebreide toets dient te worden verricht (behalve het criterium 'geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding' ook 'dwingende redenen van openbaar belang', mogelijkheden van alternatieven e.d.)

De procedure is vastgelegd in een stappenplan, waarin is vermeld in welke gevallen de Ff-wet niet van toepassing is, dan wel een ontheffingsaanvraag moet worden aangevraagd.

In Bijlage 1 worden de tabellen van de AMvB nader verklaard. In de brochure 'Buiten aan het werk' van het ministerie LNV is bovendien een toelichting op deze AMvB is te vinden (zie website min.LNV).

6. Soortenbescherming; het onderzoek

6.1 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het plangebied eenmalig onderzocht op het voorkomen van beschermde planten en dieren en de potentiële aanwezigheid van deze soorten (geschiktheid van het gebied voor de desbetreffende soorten). Daarbij zijn alle relevante flora- en faunasoorten ingetekend op kaart (schaal 1:500). Gelet op de aard van het plangebied zijn er geen aanvullende onderzoeken uitgevoerd t.b.v. vogels, vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. Het veldonderzoek is uitgevoerd op 28 oktober 2010. De inventarisatie is te voet in het terrein uitgevoerd onder goede weersomstandigheden (halfbewolkt, ca 14 °C, en een zwakke noordoostenwind).

Flora en vegetatie:

Er is een korte beschrijving gemaakt van het terrein.

Vogels:

Het plan is onderzocht op het voorkomen van broedvogels, specifiek de mogelijkheid dat er zich nesten of potentiële nestlocaties in het plangebied bevinden. Tevens is onderzocht of er zich in- of aan het slopen gebouw beschermde vaste rust- of verblijfplaats van vogels bevinden zoals van Kerk-, Steenuil en Huismus.

Mogelijk is het plangebied geschikt voor beschermde soorten uit de groepen;

- Vaatplanten (met name aan de achterzijde van het perceel)
- Zoogdieren (specifiek vleermuizen, Steen- en Boommarter)
- Vogels (algemeen en holenbroeders)

6.4 Resultaten

Het plangebied is goed toegankelijk. Het onderzoek is derhalve volledig uitgevoerd.

Planten

In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. De inrichting en het uitgevoerde beheer maken het plangebied grotendeels ongeschikt als groeiplaats voor beschermde plantensoorten. Op de te slopen gebouwen zijn geen beschermde planten aangetroffen. De bouwplaats voor de nieuwe woning bestaat uit een sterk vermestte ruige vegetatie met opslag van grote brandnetel, vlier en wilg.

Broedvogels

De onderzoeksperiode is ongeschikt om broedvogels vast te stellen. Het is aannemelijk dat er vogels in het plangebied broeden, met name in de bomen, struiken en ruigte. De gebouwen zijn niet toegankelijk voor vogels.

Zoogdieren

Met name de twee houten varkensstallen lijken op het eerste gezicht zeer geschikt als zomerverblijf voor vleermuizen. Er is een grondige visuele inspectie uitgevoerd, met name onder de ventilatiekappen aan de zijkanten van de gebouwen. De meeste kappen zitten vol met (oude) stofraggen en spinnenwebben. Dit zijn aanwijzingen dat deze locaties niet gebruikt worden om in- en uit te vliegen. De gladde textuur van de gebruikte materialen maakt deze schuren niet bijzonder geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De stallen zijn van binnenuit geïsoleerd met hardschuim (gespoten). Deze isolatiemethode vermindert de geschiktheid van dergelijke hokken als verblijfplaats voor vleermuizen.

Zoals opgemerkt is het zeer moeilijk om de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen met zekerheid uit te sluiten. De stallen lijken in ieder geval ongeschikt als winterverblijf. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat de gebouwen in gebruik zijn als vaste verblijfplaats voor vleermuizen.

Afb. 4. Detailopname van een ventilatiekap. Deze zitten langs de volledige zijkant van de houten varkensstallen. Deze kappen zijn onderzocht op de aanwezigheid van vleermuizen. Deze zijn niet aangetroffen.

De te slopen stallen zijn niet toegankelijk voor grotere zoogdieren zoals de Steen- en Boommarter. In het plangebied zijn sporen aangetroffen van konijn, egel en veldmuis.

Amfibieën.

Er zijn in het plangebied geen amfibieën waargenomen. Het is niet ondenkbaar dat het gebied incidenteel bezocht wordt door de gewone pad en bruine kikker. Geschikte voortplantingslocaties ontbreken.

Reptielen

Er zijn géén reptielen aangetroffen. In het plangebied is geen geschikt habitat beschikbaar. De onderzoekresultaten zijn betrouwbaar en volledig.

Dagvlinders

Er zijn geen beschermde dagvlinders aangetroffen. In het plangebied is geen geschikt habitat beschikbaar. De onderzoekresultaten zijn betrouwbaar en volledig.

Libellen

Er zijn geen beschermde libellen aangetroffen. In het plangebied is geen geschikt habitat beschikbaar. De onderzoekresultaten zijn betrouwbaar en volledig.

Kevers

Er zijn geen beschermde kevers aangetroffen. In het plangebied is geen geschikt habitat beschikbaar. De onderzoekresultaten zijn betrouwbaar en volledig.

Vissen en kreeftachtigen

Er zijn geen beschermde vissen en kreeftachtigen aangetroffen. In het plangebied is geen geschikt habitat beschikbaar. De onderzoekresultaten zijn betrouwbaar en volledig.

6.5 Toetsingskader

Voorgenomen activiteiten worden gezien als ruimtelijke ontwikkeling. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 is geen vrijstelling noodzakelijk, idem voor soorten van tabel 2, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Wel dient rekening gehouden te worden met jaarrond beschermde nesten en leefgebieden, alsmede met bezette vogelnesten. Soorten uit tabel 3 zijn beschermd. Voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten is een ontheffing noodzakelijk.

6.6 Samenvatting wettelijke consequenties

Flora

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is géén nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

(Broed)vogels

Er zijn geen nesten of nestplaatsen gevonden die jaarrond beschermd zijn. Mogelijk maakt het plangebied wel onderdeel uit van het leefgebied van beschermde soorten zoals Buizerd, Ransuil, Kerkuil. Het slopen van de stallen en het bouwen van twee vrijstaande woningen leidt niet tot een onaanvaardbare verslechtering van het leefgebied van deze soorten. De geplande activiteiten zijn derhalve niet in strijd met de Ff-wet. Indien de opgaande beplanting verwijderd dient te worden, dan wordt geadviseerd om dat buiten de broedtijd (oktober–februari) te doen. Indien dit in de periode maart–juni wordt uitgevoerd, dan dient een broedvogelinspectie uitgevoerd te worden om te bepalen of er zich bezette nesten in de bomen en struiken bevinden. Deze inspectie dient maximaal een week voor de geplande werkzaamheden plaats vinden. Vogels zijn namelijk in staat om binnen een week een nest te bouwen en te starten met de eileg.

Zoogdieren

In het plangebied zijn geen beschermde zoogdieren vastgesteld evenals vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen of andere beschermde soorten. Het is aannemelijk dat het realiseren van voorgenomen bouwplannen geen negatief effect hebben op het leefgebied (incl. migratieroutes en foerageergebied) van beschermde zoogdieren zoals vleermuizen. De geplande activiteiten zijn derhalve niet in strijd met de Ff-wet. Er is géén nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Overige soorten

Géén nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk

6.6 Historische gegevens

Van het plangebied zijn geen historische gegevens bekend.

7. CONCLUSIES

Er zijn in het plangebied geen beschermde planten of dieren vastgesteld. Er is geen nader onderzoek noodzakelijk. Voor het uitvoeren van voorgenomen werkzaamheden hoeft geen ontheffingen of verklaring van geen bedenking te worden aangevraagd.

De onderzoeksresultaten komen overeen met de verwachting die voortvloeiend uit het veldonderzoek op basis van bronnenonderzoek en een landschappelijke analyse is opgesteld.

Bijlage 1

Wettelijk kader

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën, elke categorie kent een eigen beoordelingstoets voor ontheffingverlening (zie tabel 1).

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1 Ff-wet)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2 Ff-wet)	Lichte toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten	Uitgebreide toets	Uitgebreide toets

Tabel 1. Beoordelingstoets voor ontheffing.

Tabel 1 maakt melding van een gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 1). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft.

Flora- en faunawet, tabel 1: Algemene vrijstelling

Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

Flora- en faunawet, tabel 2: 'Lichte' toets

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de 'lichte' toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht. Werken volgens de Gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelingssector geeft vrijstelling voor deze categorie van beschermde soorten. Er hoeft hiervoor geen ontheffing aangevraagd te worden. Er mag echter geen afbreuk gedaan worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De populatie in het gebied mag geen gevaar lopen om uit te sterven. Hiervoor moeten maatregelen getroffen worden, die opgenomen worden in een ecologisch werkprotocol.

Flora- en faunawet, tabel 3: 'Uitgebreide' toets

Wanneer soorten uit tabel 3 voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet kan voldoende worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de Habitatrichtlijn of Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantsoorten.

Dat zijn voor Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid en openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten en voor Bijlage 1: AMvB-soorten:
 - Bescherming van flora en fauna;
 - Volksgezondheid en openbare veiligheid;
 - Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- Uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Vogels

Alle vogels in Nederland zijn streng beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor vogels geldt dat er alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang zoals vermeld in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- Bescherming van flora en fauna
- Veiligheid van het luchtverkeer;
- Volksgezondheid en openbare veiligheid.

Overtreding van de Flora- en faunawet dient voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen van de soorten. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Bescherming van vogelnesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als maatregelen getroffen worden die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen nesten verplaatst of verwijderd worden, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- faunawet het gehele seizoen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd

Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)

Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

Bijlage 2: Toelichting AMvB

Toelichting tabellen soorten Flora- en faunawet

In onderstaande tabellen staan alle beschermde soorten van de Flora- en faunawet. De tabellen zijn aan de ene kant aan de orde bij ontheffingverlening voor artikel 75 en aan de andere kant bij vrijstellingen in het kader van het Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen (AMvB artikel 75). Vogelsoorten zijn in deze tabellen niet apart opgenomen. Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd (behalve exoten). In de toelichting bij de tabellen staat aangegeven welk regime toepasselijk is voor vogelsoorten.

<u>Zoogdieren</u> aardmuis <i>Microtus agrestis</i> bosmuis <i>Apodemus sylvaticus</i> dwergmuis <i>Micromys minutus</i> bunzing <i>Mustela putorius</i> dwergspitsmuis <i>Sorex minutus</i> egel <i>Erinaceus europaeus</i> gewone bosspitsmuis <i>Sorex araneus</i> haas <i>Lepus europeus</i> hermelijn <i>Mustela erminea</i> huisspitsmuis <i>Crocidura russula</i> konijn <i>Oryctolagus cuniculus</i> mol <i>Talpa europea</i> ondergrondse woelmuis <i>Pitymys subterraneus</i> ree <i>Capreolus capreolus</i> rosse woelmuis <i>Clethrionomys glareolus</i> tweekleurige bosspitsmuis <i>Sorex coronatus</i> veldmuis <i>Microtus arvalis</i> vos <i>Vulpes vulpes</i> wezel <i>Mustela nivalis</i> woelrat <i>Arvicola terrestris</i> <u>Reptielen en amfibieën</u> bruine kikker <i>Rana temporaria</i> gewone pad <i>Bufo bufo</i> middelste groene kikker <i>Rana esculenta</i> kleine watersalamander <i>Triturus vulgaris</i> meerkikker <i>Rana ridibunda</i>	<u>Mieren</u> behaarde rode bosmier <i>Formica rufa</i> kale rode bosmier <i>Formica polyctena</i> stronkmier <i>Formica truncorum</i> zwartrugbosmier <i>Formica pratensis</i> <u>Slakken</u> wijngaardslak <i>Helix pomatia</i> <u>Vaatplanten</u> aardaker <i>Lathyrus tuberosus</i> akkerklokje <i>Campanula rapunculoides</i> brede wespenorchis <i>Epipactis helleborine</i> breed klokje <i>Campanula latifolia</i> dotterbloem <i>Caltha palustris</i> gewone vogelmelk <i>Ornithogalum umbellatum</i> grasklokje <i>Campanula rotundifolia</i> grote kaardenbol <i>Dipsacus fullonum</i> kleine maagdenpalm <i>Vinca minor</i> knikkende vogelmelk <i>Ornithogalum nutans</i> koningsvaren <i>Osmunda regalis</i> slanke sleutelbloem <i>Primula elatior</i> zwanebloem <i>Butomus umbellatus</i>
---	--

Tabel 1: Algemene soorten

Toelichting tabel 1

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 1 voor artikel 8 t/m 12 van de flora- & faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd worden.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 1 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zgn. lichte toets).

Tabel 2.

Toelichting tabel 2

Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor artikel 8 t/m 12 van de flora- en faunawet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring. Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3)

<u>Zoogdieren</u>	kluwenklokje <i>Campanula glomerata</i>
Damhert <i>Dama dama</i>	koraalwortel <i>Corallorhiza trifida</i>
Edelhert <i>Cervus elaphus</i>	kruisbladgentiaan <i>Gentiana cruciata</i>
Eekhoorn <i>Sciurus vulgaris</i>	lange ereprijs <i>Veronica longifolia</i>
Grijze zeehond <i>Halichoerus grypus</i>	lange zonnedauw <i>Drosera anglica</i>
Grote bosmuis <i>Apodemus flavicollis</i>	mannetjesorchis <i>Orchis mascula</i>
Steenmarter <i>Martes foina</i>	maretak <i>Viscum album</i>
Wild zwijn <i>Sus scrofa</i>	moeraswespenorchis <i>Epipactis palustris</i>
<u>Reptielen en amfibieën</u>	muurbloem <i>Erysimum cheiri</i>
Alpenwatersalamander <i>Triturus alpestris</i>	parnassia <i>Parnassia palustris</i>
Levendbarende hagedis <i>Lacerta vivipara</i>	pijlscheeffkelk <i>Arabis hirsuta sagittata</i>
<u>Dagvlinders</u>	poppenorchis <i>Aceras anthropophorum</i>
Moerasparelmoervlinder <i>Euphydryas aurinia</i>	prachtklokje <i>Campanula persicifolia</i>
Vals heideblauwtje <i>Lycaeides idas</i>	purperorchis <i>Orchis purpurea</i>
<u>Vissen</u>	rapunzelklokje <i>Campanula rapunculus</i>
Bermpje <i>Noemacheilus barbatulus</i>	rechte driehoeksvaren <i>Gymnocarpium robertianum</i>
Kleine modderkruiper <i>Cobitis taenia</i>	rietorchis <i>Dactylorhiza majalis praetermissa</i>
Meerval <i>Silurus glanis</i>	ronde zonnedauw <i>Drosera rotundifolia</i>
Rivierdonderpad <i>Cottus gobio</i>	rood bosvogeltje <i>Cephalanthera rubra</i>
<u>Vaatplanten</u>	ruig klokje <i>Campanula trachelium</i>
Aangebrande orchis <i>Orchis ustulata</i>	schubvaren <i>Ceterach officinarum</i>
Aapjesorchis <i>Orchis simia</i>	slanke gentiaan <i>Gentianella amarella</i>
Beenbreek <i>Narthecium ossifragum</i>	soldaatje <i>Orchis militaris</i>
Bergklokje <i>Campanula rhomboidalis</i>	spaanse ruiter <i>Cirsium dissectum</i>
Bergnachtorchis <i>Platanthera chlorantha</i>	steenanjer <i>Dianthus deltoides</i>
Bijenorchis <i>Ophrys apifera</i>	steenbreekvaren <i>Asplenium trichomanes</i>
Blaasvaren <i>Cystopteris fragilis</i>	stengelloze sleutelbloem <i>Primula vulgaris</i>
Blauwe zeedistel <i>Eryngium maritimum</i>	stengelomvattend havikskruid <i>Hieracium amplexicaule</i>
Bleek bosvogeltje <i>Cephalanthera damasonium</i>	stijf hardgras <i>Catapodium rigidum</i>
Bokkenorchis <i>Himantoglossum hircinum</i>	tongvaren <i>Asplenium scolopendrium</i>
Brede orchis <i>Dactylorhiza majalis majalis</i>	valkruid <i>Arnica montana</i>
Bruinrode wespenorchis <i>Epipactis atrorubens</i>	veenmosorchis <i>Hammarbya paludosa</i>
Daslook <i>Allium ursinum</i>	veldgentiaan <i>Gentianella campestris</i>
Dennenorchis <i>Goodyera repens</i>	veldsalie <i>Salvia pratensis</i>
Duitse gentiaan <i>Gentianella germanica</i>	vleeskleurige orchis <i>Dactylorhiza incarnata</i>
Franjegentiaan <i>Gentianella ciliata</i>	vliegenorchis <i>Ophrys insectifera</i>
Geelgroene wespenorchis <i>Epipactis muelleri</i>	vogelnestje <i>Neottia nidus-avis</i>
Gele helmblom <i>Pseudofumaria lutea</i>	voorjaarsadonis <i>Adonis vernalis</i>
Gevlekte orchis <i>Dactylorhiza maculata</i>	wantsenorchis <i>Orchis coriophora</i>
Groene nachtorchis <i>Coeloglossum viride</i>	waterdrieblad <i>Menyanthes trifoliata</i>
Groensteel <i>Asplenium viride</i>	weideklokje <i>Campanula patula</i>
Grote keverorchis <i>Listera ovata</i>	welriekende nachtorchis <i>Platanthera bifolia</i>
Grote muggenorchis <i>Gymnadenia conopsea</i>	wilde gage <i>Myrica gale</i>
Gulden sleutelbloem <i>Primula veris</i>	wilde herfsttijloos <i>Colchicum autumnale</i>
Harlekijn <i>Orchis morio</i>	wilde kievitsbloem <i>Fritillaria meleagris</i>
Herfstschoororchis <i>Spiranthes spiralis</i>	wilde marjolein <i>Origanum vulgare</i>
Hondskruid <i>Anacamptis pyramidalis</i>	wit bosvogeltje <i>Cephalanthera longifolia</i>
Honingorchis <i>Herminium monorchis</i>	witte muggenorchis <i>Pseudorchis albida</i>
Jeneverbes <i>Juniperus communis</i>	zinkviooltje <i>Viola lutea calaminaria</i>
Klein glaskruid <i>Parietaria judaica</i>	zomerkllokje <i>Leucojum aestivum</i>
kleine keverorchis <i>Listera cordata</i>	zwartsteel <i>Asplenium adiantum-nigrum</i>
kleine zonnedauw <i>Drosera intermedia</i>	<u>Kevers</u>
klokjesgentiaan <i>Gentiana pneumonanthe</i>	vliegend hert <i>Lucanus cervus</i>
	<u>Kreeftachtigen</u>
	rievierkreeft <i>Astacus astacus</i>

Tabel 3

Toelichting tabel 3

Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor artikel 8 t/m 12 van de flora & faunawet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor artikel 10 van de flora- en faunawet. Ook niet op basis van een gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring. Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig. Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig.

Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria:

- 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang¹;
- 2) er is geen alternatief;
- 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zgn. uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn).

De uitgebreide toets voor ontheffingverlening geldt ook voor alle vogelsoorten.

¹

- onderzoek en onderwijs
- re-populatie en herintroductie
- bescherming van flora en fauna
- veiligheid van het luchtverkeer
- volksgezondheid of openbare veiligheid
- dwingende redenen van openbaar belang
- het voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom
- belangrijke overlast veroorzaakt door dieren
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw
- bestendig gebruik
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling

Tabel 3: soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB Bijlage 1 AMvB <u>Zoogdieren</u> das <i>Meles meles</i> boomarter <i>Martes martes</i> eikelmuis <i>Eliomys quercinus</i> gewone zeehond <i>Phoca vitulina</i> veldspitsmuis <i>Crocidura leucodon</i> waterspitsmuis <i>Neomys fodiens</i> <u>Reptielen en amfibieën</u> adder <i>Vipera berus</i> hazelworm <i>Anguis fragilis</i> ringslang <i>Natrix natrix</i> vinpootsalamander <i>Triturus helveticus</i> vuursalamander <i>Salamandra salamandra</i> <u>Vissen</u> beekprik <i>Lampetra planeri</i> bittervoorn <i>Rhodeus cericeus</i> elrits <i>Phoxinus phoxinus</i> gestippelde alver <i>Alburnoides bipunctatus</i> grote modderkruiper <i>Misgurnus fossilis</i> rivierprik <i>Lampetra fluviatilis</i> <u>Dagvlinders</u> bruin dikkopje <i>Erynnis tages</i> dwergblauwtje <i>Cupido minimus</i> dwergdikkopje <i>Thymelicus acteon</i> groot geaderd witje <i>Aporia crataegi</i> grote ijsvogelvlinder <i>Limnitis populi</i> heideblauwtje <i>Plebejus argus</i> iepepage <i>Strymonidia w-album</i> kalkgraslanddikkopje <i>Spialia sertorius</i> keizersmantel <i>Argynnis paphia</i> klaverblauwtje <i>Cyaniris semiargus</i> purperstreepparelmoevlinder <i>Brenthis ino</i> rode vuurvlinder <i>Palaeochrysophanus hippothoe</i> rouwmantel <i>Nymphalis antiopa</i> tweekleurig hooibeestje <i>Coenonympha arcania</i> veenbesparelmoevlinder <i>Bolaria aquilonais</i> veenhooibeestje <i>Coenonympha tullia</i> veldparelmoevlinder <i>Melitaea cinxia</i> woudparelmoevlinder <i>Melitaea diamina</i> zilvertrek <i>Clossiana euphrosyne</i> <u>Vaatplanten</u> groot zee gras <i>Zostera marina</i> <u>Bijlage IV HR</u> <u>Zoogdieren</u> baardvleermuis <i>Myotis mystacinus</i> bechstein's vleermuis <i>Myotis bechsteinii</i> bever <i>Castor fiber</i> bosvleermuis <i>Nyctalus leisleri</i> brandt's vleermuis <i>Myotis brandtii</i> bruinvis <i>Phocoena phocoena</i> euraziatische lynx <i>Lynx lynx</i> franjestaart <i>Myotis nattereri</i> gewone dolfin <i>Delphinus delphis</i> gewone dwergvleermuis <i>Pipistrellus pipistrellus</i> gewone grootoorvleermuis <i>Plecotus auritus</i> grijze grootoorvleermuis <i>Plecotus austriacus</i> grote hoefijzerneus <i>Rhinolophus ferrumequinum</i> hamster <i>Cricetus cricetus</i>	hazelmuis <i>Musccardinus avellanarius</i> ingekorven vleermuis <i>Myotis emarginatus</i> kleine dwergvleermuis <i>Pipistrellus pygmaeus</i> kleine hoefijzerneus <i>Rhinolophus hipposideros</i> laatvlieger <i>Eptesicus serotinus</i> meervleermuis <i>Myotis dasycneme</i> mopsvleermuis <i>Barbastella barbastellus</i> nathusius' dwergvleermuis <i>Pipistrellus nathusii</i> noordse woelmuis <i>Microtus oeconomus</i> otter <i>Lutra lutra</i> rosse vleermuis <i>Nyctalus noctula</i> tuimelaar <i>Tursiops truncatus</i> tweekleurige vleermuis <i>Vespertilio murinus</i> vale vleermuis <i>Myotis myotis</i> watervleermuis <i>Myotis daubentonii</i> wilde kat <i>Felis silvestris</i> witflankdolfijn <i>Lagenorhynchus acutus</i> witsnuitdolfijn <i>Lagenorhynchus albirostris</i> <u>Reptielen en amfibieën</u> boomkikker <i>Hyla arborea</i> geelbuikvuurpad <i>Bombina variegata</i> gladde slang <i>Coronella austriacus</i> heikikker <i>Rana arvalis</i> kamsalamander <i>Triturus cristatus</i> knoflookpad <i>Pelobates fuscus</i> muurhagedis <i>Podarcis muralis</i> poelkikker <i>Rana lessonae</i> rugstreeppad <i>Bufo calamita</i> vroedmeesterpad <i>Alytes obstetricans</i> zandhagedis <i>Lacerta agilis</i> <u>Dagvlinders</u> donker pimpernelblauwtje <i>Maculinea nausithous</i> grote vuurvlinder <i>Lycaena dispar</i> pimpernelblauwtje <i>Maculinea teleius</i> tijmblauwtje <i>Maculinea arion</i> zilverstreephooibeestje <i>Coenonympha hero</i> <u>Libellen</u> bronslibel <i>Oxygastra curtisii</i> gaffellibel <i>Ophiogomphus cecilia</i> gevekte witsnuitlibel <i>Leucorrhinia pectoralis</i> groene glazenmaker <i>Aeshna viridis</i> noordse winterjuffer <i>Sympecma paedisca</i> oostelijke witsnuitlibel <i>Leucorrhinia albifrons</i> rivierrombout <i>Stylurus flavipes</i> sierlijke witsnuitlibel <i>Leucorrhinia caudalis</i> <u>Vissen</u> houting <i>Conegonus oxyrrhynchus</i> steur <i>Acipenser sturio</i> <u>Vaatplanten</u> drijvende waterweegbree <i>Luronium natans</i> groenknolorchis <i>Liparis loeselii</i> kruipend moerasscherm <i>Apium repens</i> zomerschroeforchis <i>Spiranthes aestivalis</i> <u>Kevers</u> brede geelrandwaterroofkever <i>Dytiscus latissimus</i> gestreepte waterroofkever <i>Graphoderus bilineatus</i> heldenbok <i>Cerambyx cerdo</i> juchtleerkever <i>Osmoderma eremita</i> <u>Tweekleppigen</u> bataafse stroommossel <i>Unio crassus</i>
---	---

Tabel 3 : Soorten bijlage IV HR (+ Platte schijfhoren) / bijlage 1 AMvB (zie volgende bladzijde)

Bijlage 3; de natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
houtopstanden												
afzetten / hakhoutbeheer												
dunnen												
verwijderen opslag / exoot, nazorg												
heg afzetten												
knotten												
opsnoeien / opkronen												
hoogstam wintersnoei												
hoogstam zomersnoei												
bomen met winterslaapplaats vogels												
vleermuisbomen zomerverblijf												
vleermuisbomen paarplaats												
das												
hazelmuis struweel en hakhoutbeheer												
boomkikker struweel												
Grazige vegetaties												
maaien vochtig/nat grasland												
maaien droog schraalgrasland												
Wateren												
poel opschonen												
boomkikker wateren												
geelbuikvuurpad kleinschalig												
geelbuikvuurpad grootschalig												
Gebouwen m.b.t. vleermuizen												
zomerverblijf												
winterverblijf												

Optimale periode voor werkzaamheden.

Acceptabele periode voor werkzaamheden.

De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.

Geen werkzaamheden in deze periode.

Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 4. Fotobijlage

Impressie van het plangebied, de stallen en de vegetatie rondom de stallen.

